

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نېاشد تن من مېباد بدین بوم و بر زنده یک تن مېباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

علی صدارت
۲۸ دسمبر ۲۰۲۱

سالگرد تولد کووید ۱۹

سویه جدیدی از ویروس عامل بیماری کووید ۱۹ در طول مدتی کوتاه در سراسر دنیا، گونه غالب این ویروس شده که در این نوشتار کوتاه، مطالبی را که امیدواریم مورد استفاده مخاطبان این مقاله باشد، به طور خلاصه می‌آوریم. بیماری مشابه این پاندمی که امروز گریبان‌گیر دنیا شده است، طی سال‌های ۲۰۰۲-۲۰۰۴، توسط ویروسی از همان خانواده کروناویروس (coronavirus) در جهان گزارش شد که باعث اولین پاندمی «سندرم حاد و شدید تنفسی» (Syndrome = SARS Respiratory Acute Severe) شد، و اکنون با نام سارس-کو-۱ (SARS-CoV-1) شناخته می‌شود، که سرواژه تعریف ذیل است:

Severe acute respiratory syndrome coronavirus 1

در بسیاری از نقاط جهان، تعداد زیادی به این سندرم حاد عفونت تنفسی شدید مبتلا شدند و بسیاری از این بیماران جان خود را از دست دادند. از این واقعه، به عنوان فرصتی که رسانه‌ها، رسانه‌هایی که تمام فعالیت‌هایشان محدود به پیشبرد منویات قدرت‌ها می‌شود، عواقب بیماری‌های واگیر و همه‌گیری و دنیاگیری آن‌را به افراد غیرمتخصص بشناسانند، استفاده نشد.

در سال ۲۰۱۲ در خاور میانه، نوعی از کروناویروس باعث بیماری تنفسی شد که به تدریج در بیش از ۲۰ کشور گزارش شد، ولی کار به پاندمی نکشید. تجربه این بیماری در دنیا، اهمیت مدیریت بیماری‌های واگیر را از محافل محققان دانشگاهی و علمی، به اندازه کافی به افکار عمومی منتقل نکرد که به غنای وجدان علمی عمومی مردم منجر شود.

سرایت این ویروس و بیماری حاصله، شدت و حدت بیماری کووید ۱۹ را نداشت، ولی باز هم می‌توانست به فرصتی تبدیل شود که این بحران، و بحران‌های دیگر دنیا، ریشه‌یابی و پیشگیری و مدیریت شوند، منجر نشد. باز هم فرصتی از دست رفته!

برای بار دوم، در اواخر سال ۱۹۹۹ در شهر ووهان چین، بیماری کووید ۱۹ یا coronavirus COVID-19 (disease 2019) گزارش شد که عامل آن ویروس سارس-کو-۲

Severe acute respiratory syndrome coronavirus 2 (SARS-CoV-2)

است.

یادکردن از پزشک مسئولیت‌شناسی با نام لی ونلیانگ (Li Wenliang) را در این‌جا لازم می‌دانم. اولین گزارش از یک بیماری ویروسی تنفسی شدید و ناشناخته جدید، در دسامبر ۲۰۱۹ و در واقع به شکل یک پیامک در رسانه شبکه‌بندی اجتماعی وی‌چت (WeChat) در گروه فارغ‌التحصیلان دانشگاه ووهان، توسط دکتر لی ونلیانگ بود که به دوستان و همکاران خود ارسال کرده بود. به جای تقدیر و پی‌گیری و تحقیق، این پزشک توسط مقامات اطلاعاتی و امنیتی، به جرم «نشر اکاذیب در اینترنت» مورد مواخذه قرار گرفت. دولت چین تخریب این پزشک «مجرم» را حتی به تلویزیون مرکزی چین کشاند و ضمن انتشار برنامه‌ای در باره وی، «جرم» دکتر ونلیانگ را «شایعه‌پراکنی» اعلام کرد. اندکی بعد، دکتر ونلیانگ خود به این بیماری مبتلا و در سن ۳۴ سالگی در تاریخ هفتم فبروری ۲۰۲۰ جان خود را از دست داد.

ابتلا به ویروس سارس-کوو-۲ به سرعت اپیدمی، و حالا پاندمی (دنیاگیر) گشته است. معضلی که در ابعاد اجتماعی، و روانی-احساسی، و اقتصادی، و فرهنگی، و سیاسی، به درجات مختلف، اثرات بی‌سابقه‌ای را به همه در این کره ارض، تحمیل کرده است. معضلی که نه تنها بعد از گذشت دو سال هنوز ادامه دارد، بلکه هر روز به طول و عرض و عمق همه ابعاد آن اضافه می‌شود، معضلی که به علت مدیریت غلط اپیدمی، فعلاً انتهای آن ناپیدا است.

ویروس‌ها برای تکثیر و حیات، مجبور هستند خود را در یاخته‌های یک موجود زنده وارد کنند. این موجود زنده، می‌تواند انسان یا حیوان، و یا گیاه، و یا حتی موجودات تک‌یاخته باشد. در این روند است که این موجودات مادون‌ریزبین (submicroscopic) که فقط با میکروسکوپ‌های الکترونیک قابل بررسی هستند، می‌توانند دچار جهش (mutation) بشوند، بدین معنی که برخی از مشخصات ژنتیکی خود را عوض کنند. هر چه تعداد بیماران آلوده به این ویروس بیشتر و هرچه مدت این آلودگی‌ها طولانی‌تر باشد و با توجه به معضل امروز در دنیا، عملاً هر چه طول مدت این پاندمی بیشتر باشد، خطر پیدایش سویه‌های جدید ویروس، با قدرت واگیری، و بیماری‌زایی و مرگ‌آوری، و... بیشتر می‌شود. مطلب دیگر این‌که سویه‌های جدید نه تنها ممکن است به واکسین‌های موجود مقاوم باشند، بلکه حتی برای افرادی که از ابتلای قبلی به سویه‌های دیگر این ویروس جان سالم بدر برده‌اند، در مقابل سویه‌های متفاوت مصنوعیتی لازم و کافی را نداشته باشند و دوباره و سه‌باره و... و چندباره به این بیماری مبتلا گردند. (یکی از همکاران عزیز من که از ابتدای شروع پاندمی مستقیماً با بیماران کووید ۱۹ در تماس بوده و با تلاشی خستگی‌ناپذیر به نجات جان آن‌ها پرداخته، حداقل سه بار خود به این بیماری مبتلا شده است.)

برای همین تا زمانی که در تمام دنیا، در کشورهای ثروتمند و فقیر، و در هر کشوری بین ثروتمندان و فقیران، مصنوعیت‌های حداکثری در مقابل این ویروس فراهم نشده باشد، پیش‌گیری این خطرات غیرممکن است.

برایم بسیار جالب بود که در یکی از اتاق‌های کلاب‌هاوس که کووید ۱۹ مورد بحث قرار می‌گرفت، شخصی که ظاهراً از رانندگان و مقامات این رژیم بود و یکی از عزیزانش را به علت این بیماری از دست داده بود، چگونه غم از دست دادن عزیزش را با آب و تاب توضیح می‌داد. با غلبه کردن غم بر وی، توضیح داد که: «... به شما بگویم، پول و قدرت و مقام و پارتی و آشنا داشتن و زور و تهدید، برای شفا و درمان جگرگوشه‌ام اصلاً هیچ کمکی نکرد...»

بسیار حیرت‌انگیز بود که چگونه بی‌شرمانه از اعمال نفوذهای خود و ول‌خرجی‌های ثروت بادآورده خود سخن می‌رانند! البته با یادآوری فلمی که از خوابگاه قوای سرکوب اخیراً در اینترنت منتشر شده، می‌توان پی برد که همه اعوان و انصار این رژیم، از چه قماش هستند.

بسیار عبرت‌انگیز بود که چگونه قدرت‌پرستی و مستی از قدرت و پول می‌تواند انسان را دچار نشئه‌ای مرگ‌اور کند که حتی تقصیر بسیار واضح مستقیم و غیرمستقیم خود را در مرگ زودرس و ناب‌هنگام عزیزش نتواند ببیند.

بسیار شرم‌انگیز بود که گرداننده اتاق و کسانی که امکان صحبت به آن‌ها داده شده بود، انگار اصلاً به مغزشان خطور نکرد که از این فرصت استفاده و نقش این فرد را، که با دست خویش، خود را به درجهٔ مادون انسان و مزدور و عملة رژیم ولایت مطلقه تنزل داده است، به او و سایر شرکت‌کنندگان در اتاق، بنمایانند و با خشونت‌زدائی، و حتی با جذب آن فرد، به بررسی ریشه‌های این بحران بپردازند، و برای این بحران، و برای بحران اصلی حاکم بر کشور چاره‌اندیشی کنند. با این فرصت‌سوزی‌ها، خدا می‌داند که در این زمان آیا خود آن فرد، یا گردانندهٔ آن اتاق، و یا چند نفر از کسانی که در آن اتاق بودند، هنوز زنده هستند، و یا در اثر مدیریت غلط کووید ۱۹ و مدیریت غلط بحران‌های دیگر، خود و عزیزانشان تلف شده‌اند.

در این زمان شکی نیست که مرزهای طبقاتی و جغرافیائی کشورها، مردم هیچ کشوری را از این خطرات نمی‌توانند مصون نگاه دارند، حتی اگر درصد بالائی از مردم آن کشور، واکسینه شده باشند. مسؤول پاندمی کووید ۱۹ سازمان بهداشت جهانی، بدرستی اعلام کرد:

«...تا همه افراد در دنیا مصون نشوند، هیچ فردی مصونیت ندارد...»

این معضل باید زنگ خطری برای بشریت باشد که در توازن ضعف‌ها در دینامیک سلطه‌گری و سلطه‌بری، تمام تبعات اعمال پویائی سلطه با تحمیل انواع تبعیض‌ها، بالاخره از جوامع سلطه‌بر، به مناطق سلطه‌گر سرایت خواهد کرد. ادامه این بازی باخت-باخت، به علت عدم فعالیت کافی یک حداقل لازمی از ما مردم است که نه تنها فاجعه پاندمی کووید ۱۹ را، بلکه فجایع پاندمی‌های دیگری مانند پاندمی آلودگی‌های محیط زندگی، و پاندمی خشونت را به خود تحمیل کرده‌ایم.

توضیحاتی در باب تسمیه این مشکل دنیاگیر، مفید است. در ابتدا برای نام‌گذاری هر یک از انواع (که از آن، گونه‌ها و یا سویه‌ها هم ممکن است یاد کنند) جهش یافته این ویروس، محلی را که در ابتدا پیدا شده بود را ذکر می‌کردند، مثلاً «ویروس کووید هندی» این نام‌گذاری اشکالات دیگری را در پی داشت و از آن جمله در امریکا به هندی‌ها، و قبل از آن به چینی‌ها، تعرض و حملات بسیاری گزارش شده بود و تعدادی نیز به قتل رسیدند! بدین ترتیب، سازمان بهداشت جهانی تصمیم گرفت که از حروف الفبای یونانی برای این نام‌گذاری‌ها استفاده کند، و مثلاً از نوع «هندی»، دیگر الان به اسم کشور هند یاد نمی‌شود، بلکه با نام دلتا مشخص می‌شود.

در تاریخ ۲۶ نوامبر ۲۰۲۱، سازمان بهداشت جهانی (WHO) برای این نوع (گونه و یا سویه) جدید، ویروس سارس-کو-۲ که اولین بار در تاریخ ۲۴ نوامبر ۲۰۲۱ به عنوان عامل بیماری کووید ۱۹ در کشور افریقای جنوبی کشف شد، نام «اومیکرون» را انتخاب کرد. اومیکرون (Omicron با سمبل O یا o) پانزدهمین حرف از ۲۴ حروف الفبای یونانی است.

-

در همین‌جا، از این فرصت استفاده می‌کنم و باری دیگر از همه هموطنانی که، علی‌رغم کارشکنی‌های رژیم ولایت مطلقه و فساد و بی‌کفایتی‌های حاکمان به وطن، با خلاقیت‌ها و ابتکارات دل‌سوزانه خود، با حداقل امکانات، در تمام رده‌های پیشگیری و درمان و مدیریت این پاندمی در ایران فعال هستند، کمال تشکر را ابراز نمایم. این قدردانی و سپاس را به خصوص به همکارانی که اخبار داخل کشور را در اختیارم می‌گذارند، مدیون هستم. نگرش به این بحران از این زاویه، قطعاً اعتماد به نفس فردی، و اعتماد به نفس ملی ما را افزایش می‌دهد، و بخوبی نمایش می‌دهد که ما مردم، مستقلانه، برای تدبیر امور خویش، و حتی برای مدیریت بحران‌ها، کاملاً توانا هستیم.

-

برای مدیریت این پاندمی، فاصله‌گیری‌های اجتماعی و استفاده از بهداشت سر و صورت و دست، نقشی بسیار مهم داشته است. ظرف این مدت، واکسین‌هائی که توسط شرکت‌های داروئی مختلف ساخته و استفاده شده توانسته در کاهش ابتلا به بیماری سخت، و بستری شدن، و مرگ و میر، تأثیرات مثبت و انکارناپذیر خود را با داده‌های آماری ثابت کند. با پیدایش سویه اومیکرون از یک ماه پیش، پاندمی کووید ۱۹، ابعاد جدید و تعجب‌انگیزی را پیدا کرده است. متأسفانه، در وطن ما ایران، جو امنیتی و خفقانی حاکم است که در اکوسیستم داده‌ها، اخبار و اطلاعات که در واقع متعلق به ما مردم هستند، با سانسورهای فراوان، در ندرت قرار می‌گیرند. با این انحصارطلبی خبری، در واقع در رژیم ولایت مطلقه، شاهد نوعی کاپیتالیسم داده‌ها هستیم، که برای قدرت‌ها برای ادامه بقا و حفظ نظامشان، حیاتی است. ولی با آوردن اخبار و اطلاعات مربوط به سایر نقاط دنیا، امیدواریم که بدین وسیله به غنای وژدان علمی هموطنان و همزبانان خود، کمکی کرده باشیم:

اومیکرون در این زمان، در بیش از ۹۰ کشور دنیا یافته شده است. در بسیاری از این کشورها، سویه اومیکرون، سویه غالب در بیماران مبتلا به کووید ۱۹ است. در بعضی از کشورها، رکورد تعداد مبتلایان جدید در روز، از ابتدای پاندمی، برای چندمین بار در روزهای اخیر شکسته شد. این اعداد به سرعت رو به افزایش هستند. افزایش آمار آلودگی به این ویروس آنقدر سریع بوده است که فقط ۳۶ تا ۷۲ ساعت طول می‌کشد که تعداد مبتلایان دوبرابر بشود.

اومیکرون در این زمان، در کشورهائی مانند دانمارک و پرتغال و بریتانیا، سویه غالب ویروس‌های سارس-کوو-۲ است. و بیشترین تعداد مبتلایان به کووید ۱۹، که از کشف آن فقط یک ماه می‌گذرد، به این سویه آلوده شده‌اند. در هلند، با اعلام تعطیل کامل و مقرارت منع عبور و مرور، این کشور اولین عضو اروپا است که این سیاست را اتخاذ می‌کند، تا شاید بتوانند از گسترش اومیکرون بکاهد. در فرانسه، سخت‌گیری‌ها برای کسانی که واکسین نمی‌زنند، بیشتر شده است. تعداد روزانه افراد آلوده شده به سارس-کوو-۲ در این کشور حدود روزی ۱۰۰ هزار نفر شده است.

در امریکا، اومیکرون به سرعت سویه غالب گردیده است و در بعضی نقاط آمار این سویه، به بیش از ۹۰٪ رسیده است، و معدل این عفونت در سطح کشور ۷۵٪ است. در نیویورک، به هر کسی که واکسین بزند، مبلغ ۱۰۰ دلار جایزه داده می‌شود. تابحال حدود ۷۱ میلیون آمریکائی (۲۲٪) هنوز از تزریق حتی یک واکسین هم خودداری کرده‌اند. با اینکه آمار افراد کاملاً واکسینه شده بیش از ۶۰٪ است، در یک هفته گذشته، آمار ابتلا ۲۵٪ و آمار بستری شدن ۳٪ و آمار مرگ و میر ۱۱٪ افزایش داشته. (متوسط طول عمر، دو سال کمتر از سال‌های گذشته گزارش شد) برای کسانی که واکسین نزده‌اند، خطر ابتلا، ۱۰ برابر، و خطر فوت، ۲۰ برابر بیشتر است.

در مادرشهر سرمایه‌سالاری، عده‌ای پول‌پرست و قدرت‌پرست از این آب گل‌آلود، ماهی‌گیری می‌کنند و برای منفعت خصوصی، با انتشار خرافات ضدعلمی، مردم را از تزریق واکسین می‌ترسانند، و حتی خودداری از استفاده از رویندهای پزشکی را تبلیغ می‌کنند! گفتنی است که بسیاری از این فرصت‌طلبان که سلامتی و جان مردم برایشان بی‌ارزش است، از طرفداران ترامپ هستند، و طرفه این‌که ترامپ چند روز پیش خود سومین واکسین را هم تزریق کرد! بایدن ضمن اعلام این خبر، در کنفرانس مطبوعاتی از خطرات سوءاطلاعاتی که در بعضی از رسانه‌ها منتشر می‌شوند، هشدار داد.

در بریتانیا، تعداد مبتلایان در یک روز از ۱۲۰ هزار نفر هم بالاتر رفت. اپیدمیولوژیست‌ها آمار روزانه بالاتر از ۳۰۰۰ هزار نفر را برای آینده نزدیک این کشور، بعید نمی‌دانند. مقامات بریتانیا به مریض‌خانه‌ها دستور دادند که

بیماران بدون فوریت‌ها پزشکی را مرخص و تخت‌ها را برای پذیرش بیماران کووید ۱۹، آزاد کنند. لندن برای اولین بار از ژانویه، «وضعیت فوق‌العاده» اعلام کرد.

در افریقای جنوبی، برای پاسخ‌گویی به تعداد بیماران، تعداد تخت‌های مریض‌خانه‌ها باید را دوبرابر کنند. در چین، با گزارش ۱۴۳ مورد ابتلا به کووید ۱۹ در شهر شیآن در شمال این کشور، مقامات چین دستور منع تردد در این شهر با ۱۳ میلیون نفر جمعیت را صادر کردند. طبق این دستور، خروج افراد از منزل‌هایشان بسیار محدود، و برای امور غیرضروری، ممنوع است، و تقریباً تمام مغازه‌ها و مشاغل مجبور به تعطیل هستند. در فضای امنیتی حاکم بر چین، هنوز اعلام نشده است که این بیماران، مبتلا به کدام سویه سارس-کوو-۲ شده‌اند. این در حالی است که به زمان آغاز بازی‌های المپیک زمستانی در چین، بیش از چند هفته‌ای نمانده است.

✱

برای پیش‌گیری بعضی از بیماری‌ها، واکسین موجود است. تزریق یک نوبت از واکسین، در بعضی بیماری‌ها، برای تمام عمر کافی است. ولی در بعضی دیگر از بیماری‌های واگیر برای ادامه مصونیت و ایمنی علیه آن عفونت، بعد از واکسین اول، لازم است واکسین یادآوری یا booster یا تقویت‌کننده تزریق شود. در مورد وپروس سارس-کوو-۲ هم تحقیقات نشان داده‌اند که بعد از حدود شش ماه از تزریق اولیه، تزریق تقویت‌کننده لازم است. طبق گزارشات، بیشتر کسانی که در اثر ابتلا به اومیکرون فوت کرده‌اند، کسانی هستند که یا اصلاً واکسین نزده‌اند، و یا تزریق تقویت‌کننده را نگرفته‌اند. اسرائیل اولین کشوری بود که تزریق سوم را شروع کرد و با گسترش اومیکرون، حالا از روز چهارشنبه ۲۲ دسامبر ۲۰۲۱، شروع تزریق چهارم تصویب شده است. این در حالی است که آمار تزریق حتی یک نوبت واکسین در فلسطین، بسیار پائین است. دولت اسرائیل ۵۰ کشور دیگر را به فهرست ممنوعیت مسافرت اضافه کرد و سن تزریق واکسین را به ۵ سالگی تقلیل داد.

-

قبلاً هم برخی اطلاعات پزشکی و بهداشتی و پیش‌گیری در مورد کووید ۱۹ با مخاطبین به اشتراک گذاشته شده بود. با توجه به اطلاعات مختصری که در اینجا ارائه شد، لزوم تاکید بر آن مطالب، باز هم مهمتر از پیش، نمایان است. با این امید که در مدیریت بحران، کمکی باشد.

سارس-کوو-۲ یک ویروس تنفسی است که در ترشحات طبیعی سامانه تنفسی، به وفور یافت می‌شود. راه‌هایی که این آلودگی در جامعه پخش می‌شوند، از این قرار هستند:

این ویروس‌ها از راه ذرات میکروسکوپی معلق در هوای بازدم افراد آلوده به آن (چه بیماری بسیار سخت داشته باشند، و چه بدون هیچ گونه علائم بالینی باشند=ناقل سالم) به صورت افشاندن شدن در هوا، چه به علت سرفه و یا عطسه، و یا صحبت کردن، و یا حتی در اثر تنفس معمولی، از بدن آن فرد بیرون می‌آید. هر کسی که در فاصله دو-سه متری قرار داشته باشد، با تنفس آن هوا، ویروس را وارد بدن خود می‌کند.

راه دیگر، آلوده شدن دست به علت تماس با بینی و دهان و چشم و صورت است، که با تماس آن دست آلوده به هر محل دیگری (دستگیرهای در و پنجره...، تلفن...، هر سطح دیگری در اماکن عمومی...)، ویروس به آن محل منتقل می‌شود و تا مدتی قابلیت سرایت خود را حفظ می‌کند. این سطوح در اماکن و محل‌های مختلف، ممکن است حتی بدون تماس مستقیم دست و غیره، و مثلاً به علت عطسه و سرفه، و یا صحبت کردن، و یا حتی تنفس معمولی شخص ناقل ویروس، قبلاً آلوده شده باشند. اگر کسی این محل‌های آلوده را لمس کند، با آلوده شدن دست و سپس تماس با سر و

صورت، به سادگی می‌تواند ویروس را به خود و دیگران منتقل کند. نتیجه این انتقال، ممکن است به صورت بیماری شدید و حتی کشنده باشد که آلودگی آن فرد و یا عزیزانش را به مرگ آن‌ها منتهی کند، و یا این فرد جدید باز خود می‌تواند در حد یک ناقل کاملاً سالم و بدون هیچ‌گونه علائم بالینی بماند و باز به نوبه خود ویروس را به دیگران منتقل کند.

-

با اندکی تفکر، به سهل و ممتنع بودن پیش‌گیری از انتقال این ویروس می‌توان پی برد، و البته راههای پیش‌گیری‌های موثر را می‌توان، در سطح فردی، و افراد خانواده و محیط کار، و جامعه، اندیشید و با دقت بکار برد. پوشیدن نقاب و روبند به شکل (mask) ماسک‌های پزشکی، ضروری است. روبندهای پزشکی معمولی، به مقدار زیادی از آلودگی‌ها و ویروس در هوا، جلوگیری می‌کنند. این خاصیت جلوگیری کننده، بسیار بیشتر از پارچه‌های معمولی (روسی...، یا شال‌گردن...، ماسک‌های پارچه‌ای...، یا...) است.

بسیار مشاهده می‌کنیم که افرادی روبندها را فقط روی دهان قرار می‌دهند، به طوری که بینی در بالای روبند قرار می‌گیرد و هیچ پوششی ندارد. پرواضح است که این روش غلط، نه تنها از سرایت بیماری پیش‌گیری نمی‌کند، بلکه با اطمینان کاذبی که ممکن است به همراه داشته باشد، بالقوه می‌تواند نقش بیشتری در افزایش آلودگی پیدا کند.

روبندهای تخصصی پزشکی، مانند N95 (با استانداردهای آمریکا) و KN95 (با استانداردهای چین) بیش از ۹۵٪ ذرات را فیلتر می‌کنند، و حتی از ماسک‌های پزشکی معمولی، در جلوگیری از آلوده شدن خود و نیز جلوگیری از آلوده کردن دیگران به ویروس، و طبعاً در پیش‌گیری از بیماری موثرتر هستند.

این ماسک‌ها باید بر روی صورت خوب جااندازی شوند که هوا از بالا و پائین و گوشه‌های روبند عبور نکند و از درون نسج روبند عبور نکند.

مسئله دیگر، خودداری از تماس دست و یا سایر چیزهایی که ممکن است آلوده باشند (گوشی تلفن، عینک...) با سر و صورت است.

قبل از تماس دست با سر و صورت، و یا تماس دست با عینک و... سایر چیزهایی که با سر و صورت در تماس قرار می‌گیرند، شستشو با آب و صابون معمولی و مصرف مواد ضدعفونی کننده مانند الکل، ضروری است.

با تمام اینها، لازم به تاکید نیست که فاصله‌گیری‌های اجتماعی، نقش مهمی در مدیریت بحران پاندمی دارند. خودداری از میهمانی‌ها و گردهم‌آیی‌های غیرضروری، بسیار موثر و مهم است.

-

واکسین‌های متعددی در دنیا ساخته شده که در این دو سال اپیدمی، مورد مطالعات وسیع قرار گرفته‌اند.

متأسفانه حاکمان بر وطن ما در رژیم ولایت مطلقه، این بار هم فساد و بی‌ایق‌تی و بی‌کفایتی خود را آشکار کردند، که در نتیجه آن میهن ما، در این بحران هم، یکی از بدترین وضعیت‌ها را در دنیا دارد. سانسورهای فراوان هم امکان تحقیقات علمی پزشکی و آماری را از نخبگان فرهیخته کشورمان گرفته است. حتی تماس با همکاران در داخل ایران، بدون اشکال و دغدغه نیست.

در رژیم ولایت مطلقه، «مقام معظم رهبری» نقش رهبری در نابود کردن ایران را باز هم بخوبی ایفا کرده است و از خرید، و یا حتی دریافت مجانی بعضی واکسین‌ها، جلوگیری کرده است.

رانت‌خواران فاسدی که دروازه‌های سامانه اقتصادی تضادمحور رژیم را در انحصار خود دارند، هیچ احساس گناهی از ادامه بحران‌هایی که خود ساختند، مانند گروگان‌گیری اعضا سفارت آمریکا، و ادامه جنگ عراق با کودتای خرداد

۱۳۶۰، و بحران هسته‌ای، و... نداشته و ندارند. همان ویژه‌خواران فاسد، با به خطر انداختن حیات ملی ایران، و حیات فیزیکی ایرانیان، اکنون از این بحران هم حساب‌های بانکی خود و آقا زاده‌ها را فربه‌تر می‌کنند.

عملکرد ایرانیانی که روز و شب با این بحران دست و پنجه نرم می‌کنند، باری دیگر نشان می‌دهد و به ما ثابت می‌کند که ما می‌توانیم برای اداره کشور و مدیریت بحران‌های خرد و کلان، به خود و به هموطنان خود، اعتماد داشته باشیم. اگر به خاطر هموطنانی که در رده‌های مختلف کادرهای پزشکی و پرستاری و... و سایر انسان‌دوستان که علیرغم محدودیت‌های فراوان، با خلاقیت و ابتکارات خود، شب و روز از جان خود مایه می‌گذارند نبود، قطعاً وضعیت امروز میهن از این هم بسیار فاجعه‌آمیزتر بود. این در حالی است که این «نظام» با کارشکنی‌های خود، عملاً چوب لای چرخ پیشگیری و بهداشت و درمان می‌گذارد. یعنی درواقع، در مدیریت این بحران هم، درست مانند سایر بحران‌ها عمل کرده و می‌کند و خواهد کرد.

ما مردم، برای مدیریت بحران ویروس سارس-کوو-۲ باید اول ویروس ولایت مطلقه را از سر راه سلامت و امنیت و آسایش و رفاه خود برداریم.

علی صدارت